

ГЛАВА 1

«Хочеш схуднути без дієт і фізичних навантажень? Телефонуй!»

«Опанувати англійську за місяць? — Ми знаємо, як!»
«Потрібні гроші? — Не проблема!»

Ну ю хто ще ведеться на оцей безкоштовний сир? Поки ескалатор станції «Хрещатик» несе мене вгору, в очі лізуть незліченні лайтборди.

Хоча... За день тут проходять десятки тисяч, і вже напевне знайдеться десяток чи й більше таких, хто вірить, що бажання виконуються самі собою. Поки вони валяються на дивані з ноутбуком на череві, зайняті тим, що строчать пости у Фейсбуці.

Я посміхнувся.

Інше питання: а якщо прикинути, скільки часу я згаяв, стоячи на ескалаторі й тупо роздивляючись навсібіч? Вистачило б і на англійську, і на багато іншого.

За мої неповні п'ятдесят два — декілька місяців, не менше. Особливо тут, на довгому ескалаторі «Хрещатика», яким користуюся найчастіше.

У дитинстві звідси починалися неквапливі прогулянки з батьками головною вулицею. Вистави в Театрі юного глядача, куди нас водили всім класом. А п'яні веселі тури місцями гулянок у дні стипендії в студентські роки? Аякже. Не біда, що потім у кишенні лишалися самі дрібняки — дотягнемо, не звикати!.. Ну і, ясна річ, стадіон «Динамо». Те, що основний склад киян тут практично ніколи не грав, не мало значення. Просто я любив це місце. Густе зелене обрамлення трибун улітку, жовто-золотаве — восени. Алей Маріїнського парку поблизу. На «Динамо» взагалі особлива атмосфера. Якась по-домашньому затишна...

Вивільнившись із задушливого метрополітенівського нутра, я жадібно ковтнув свіжого повітря — і відразу закашляв. Хрестатик потопав у сірій імлі. Десь у передмісті тліють торф'яники, плюс дрібний, майже непомітний, але безупинний дощ. Ніби втрашив на попелище, звідки щойно поїхали пожежники, заливши все к лихій годині й розкидавши жар.

Субота. Друга половина дня саме починається. Місто принищило, перечікує після п'ятничне похмілля. Жодного затору. Кількість машин на дорогах дозволяє «мчати» зі швидкістю кілометрів п'ятдесят за годину. То й за це спасибі.

Я повернув праворуч і неквапливо попрямував у бік Майдану. Не найкращий час для прогулянки, відверто кажучи, але вже ліпше так, ніж сидіти вдома на самоті, поглядаючи час від часу у вікно: як там погода? Тим більше що я маю мету, так би мовити, пункт призначення.

Площа після кривавих подій Євромайдану втра-тила колишню легку й святкову атмосферу, і то, схоже, назавжди. Портрети трагічно загиблих майданівців, імпровізовані меморіали, згаслі лампадки, мокре каміння.

Мимоволі защемило серце, коли ступив на оновлену бруківку. Але зупиняється не став — навпаки, прискорив крок.

До початку матчу зовсім трохи, не більш як півгодини.

Якось так склалося, що в нас, в Україні, основна маса вболівальників приходить на стадіон уже після стартового свистка і залишає свої місця хвилин за п'ять до закінчення першого тайму — щоб не стояти в черзі до вбиральні. Потім іще чверть години в черзі по пиво — і повернення на трибуну в розпал другого тайму... Під час матчу така міграція публіки відбувається постійно, стадіон схожий на розворущений мурашник, і загалом не так важливо, що робиться на полі. Зрештою, що таке футбол? Привід випити, погорлати від душі, зчепитися з таким самим, як ти, посперечатися, вихлюпнути все, що накипіло, і звалити зі стадіону, хрускаючи соняшниковим лушпинням під підошвами кросівок.

Утім, матч, на який я йшов, обіцяв бути інакшим. На іграх «Динамо-2» публіки майже не буває, хоча в команді зібрано найкращу молодь київського гранда. Перша ліга не рівень для розбещених столичних фанів. На таких іграх тусуються лише десятки зо два ультрас, які не перебирають харчами й готові під-

тримувати будь-яку команду, що грає з літерою «Д» у ромбі на грудях і двома зірками над ним. Ще — декілька працівників клубної прес-служби, два-три колишні гравці основного складу «Динамо» і стільки ж спортивних журналістів із тих, що трохи посунулися дахом на футболі. Щось подібне до міських божевільних. Вони відвідують будь-які ігри незалежно від їхнього статусу й значущості. Ну й жменька літніх уболівальників. Хлопчаків, у яких очі загоряються, коли вони бачать м'яч, газон і все те, що на ньому відбувається, не беремо до уваги — їх завжди вистачає.

А от себе мені до якої категорії віднести? Мабуть, до жодної... З одного боку, я журналіст, останні років десять регулярно пишу про футбол... Але взагалі я інженер-будівельник, ще й із солідним стажем. Просто на якомусь етапі, після перетину позначки в сорок років, довелося все почати спочатку. І річ не в кризі середнього віку, а в найбанальнішій кризі в галузі будівництва. Яка заморозила купу потенційно прибуткових проектів, після чого знайти постійну роботу стало складно. Природно, сімейні проблеми, п'яте-десяте... Врешті дружина подала на розлучення, забравши із собою доньку-школлярку. Нашу трикімнатну на Печерську, що дісталася мені від батьків, довелося розміняти на дві менші — на протилежних кінцях «червоної» гілки¹. «Щоб навіть випадково нам із тобою не перетинатися», — заявила дружина.

---

¹ Святошинсько-Броварська лінія Київського метрополітену.